



PARDUBICKÝ KRAJ

**Proškolení škol a školských zařízení Pardubického kraje
zapojených do 6. výzvy MPSV č. 30_20_010 OP PMP**

16. 6. 2020

Potravinová pomoc dětem ve vážné sociální nouzi v Pardubickém kraji II

Dotační tituly ke školnímu stravování v ČR a jejich využívání
Pardubickým krajem
Výstupy z analýzy potřeb cílové skupiny

**Ing. Bc. Vladimír Štefančík
Krajský úřad Pardubického kraje**



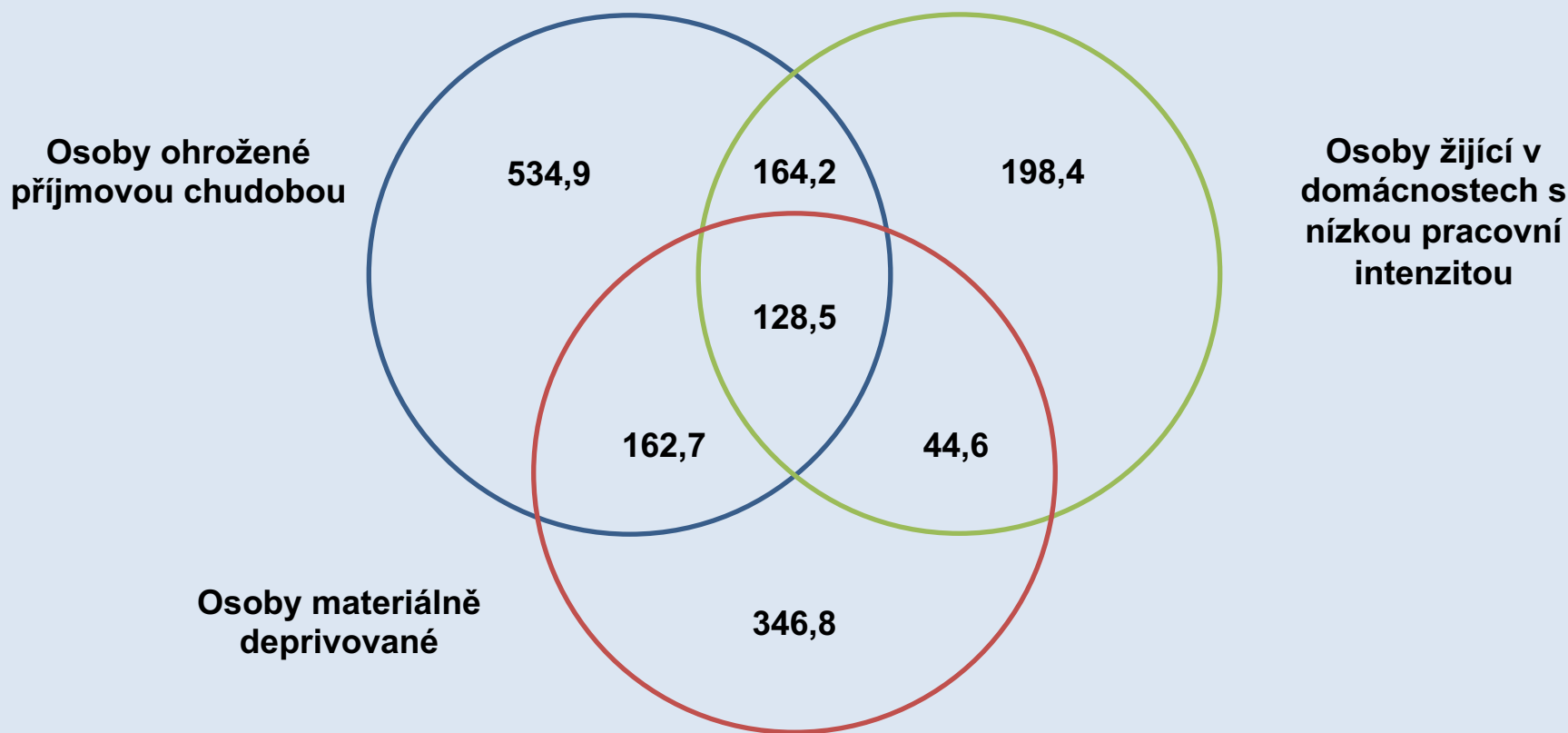
PARDUBICKÝ KRAJ

¹Sociální začleňování a boj proti chudobě₃

- **Sociální začleňování a boj proti chudobě** je konzistentně jednou z prioritních oblastí národní strategie reforem vlády ČR, která v rámci plnění národních cílů¹ usiluje prostřednictvím konkrétních opatření v oblasti trhu práce a sociální ochrany o zmírnění chudoby či sociálního vyčlenění.
- Mezi **priority** ČR v kontextu politiky sociálního začleňování definované strategickými dokumenty na národní úrovni patří:
 - zlepšení přístupu osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením na trh práce,
 - zajištění základních zdrojů a důstojného příjmu pro tyto osoby, a
 - zlepšení jejich přístupu ke kvalitním, dostupným a komplexním sociálním službám

¹ Stanovených v Národních programech reforem

¹**Sociální začleňování a boj proti chudobě**₃ pokračování



Obrázek č. 1: **Počty osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením. 2012.** v tis. (Zdroj: MPSV. Strategie sociálního začleňování. 2014 – 2020. str. 8)

1 Sociální začleňování a boj proti chudobě₃ pokračování

... ačkoliv ČR patří v EU k zemím s nízkou mírou rizika příjmové chudoby (kolem 10 %), míra rizika chudoby dětí do 10 let je skoro **dvojnásobná** v porovnání s průměrem za celou populaci a je výrazně koncentrována.

Výrazně ohroženy jsou děti²:

- v neúplných domácnostech, kde se míra ohrožení pohybuje na úrovni **43-50 %**
- v domácnostech nezaměstnaných/nepracujících, kde je míra ohrožení na úrovni **43-68 %** podle věkové kategorie, a
- v domácnostech se třemi a více dětmi, kde je míra ohrožení na úrovni **23-31 %**

² SC&C, s.r.o.: Sociologická rešerše výzkumů ke kriminalitě a sociálně patologickým jevům u dětí a mladistvých. 2013. str. 28.

1 Sociální začleňování a boj proti chudobě v **Pardubickém kraji**₃

Základním dokumentem pro začleňování a bojem proti chudobě v Pardubickém kraji je dokument **Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje na období 2019 – 2021** čtvrtým strategickým plánem v této oblasti

- **Dalšími dokumenty v této oblasti jsou:**
 - Strategický plán rozvoje Pardubického kraje
 - Strategie integrace příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit v Pardubickém kraji 2016 – 2020
 - Strategie transformace péče o ohrožené děti a rodiny na území Pardubického kraje

¹Sociální začleňování a boj proti chudobě – Systém pomoci v hmotné nouzi v ČR₃

Rodinám s nezaopatřenými dětmi, které se ocitly v sociálně nepříznivé situaci, již její členové nejsou schopni vyřešit pomoci vlastních finančních prostředků a schopností, finančně přispívá stát prostřednictvím nepříspěvkového systému státní podpory³.

Osobám a domácnostem ohroženým chudobou a sociálním vyloučením, které nemají dostatečné příjmy, je pomoc státem zajištěna prostřednictvím systému pomoci v hmotné nouzi⁴, jehož cílem je zajistit uspokojení základních potřeb v oblasti obživy a bydlení⁵.

³ Dle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře

⁴ Upravuje zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, a další právní předpisy, zejména zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, a vyhláška č. 389/2001 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi

⁵ MPSV. Operační program Potravinové a materiální pomoci 2014 – 2020. str. 13

₁Sociální začleňování a boj proti chudobě – Systém pomoci v hmotné nouzi v ČR₃ pokračování

Hlavním systémem explicitně zaměřeným na osoby chudé a ohrožené sociálním vyloučením je **systém pomoci v hmotné nouzi**, který poskytuje dávky a základní sociální poradenství v situacích, kdy osoba či rodina nemá dostatečné příjmy a její celkové sociální a majetkové poměry neumožňují uspokojení základních životních potřeb na úrovni přijatelné pro společnost⁶.

- **Dávkami**, kterými se řeší pomoc v hmotné nouzi **jsou**:
 - Příspěvek na živobytí
 - Doplatek na bydlení
 - Mimořádná okamžitá pomoc

⁶ MPSV. Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020. str. 55

¹Sociální začleňování a boj proti chudobě – **Sytém pomoci v hmotné nouzi v ČR₃** pokračování

Dávky v hmotné nouzi	Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018	
	Pk	ČR	Pk	ČR	Pk	ČR
Příspěvek na živobytí	4 290	125 937	3 244	101 230	2 476	78 952
Doplatek na bydlení	1 548	64 053	1 202	53 293	919	40 881
Mimořádná okamžitá pomoc	125	4 112	91	3 310	68	2 269

Tabulka č. 1: **Dávky hmotné nouze vyplacené v letech 2016 až 2018 v Pardubickém kraji.** Průměrný měsíční počet (Zdroj: Vlastní zpracování podle MPSV: Statistické ročenky z oblasti práce a sociálních věcí. 2020.)

₂Dotační tituly financující obědy dětem₃

Možnosti financování školních obědů z dotačních titulů:

- **MŠMT**
 - Podpora školního stravování žáků základních škol

- **MPSV**
 - Operační program Potravinové a materiální pomoci 2014 – 2020

²Dotační tituly financující obědy dětem³ pokračování

MŠMT

- **Základní charakteristika dotačního titulu**
 - Od roku 2016 pro nestátní neziskové organizace vyhlašuje ministerstvo pravidelně výzvu „**Podpora školního stravování žáků základních škol na rok 2XXX**“
 - Aktuální výzva pro **rok 2020** byla vyhlášena dne 13. 11. 2019
 - Platná pro období od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020
 - Cílem je podpořit **hlavně rodiny samoživitelů nebo rodiny, které se ocitly dlouhodobě v nepříznivé finanční situaci a velice těsně nesplňují podmínky pro pobírání dávek v hmotné nouzi**
 - Financováno ze státního rozpočtu 100 %

²**Dotační tituly financující obědy dětem**₃ pokračování

Základní srovnání dotačních titulů MŠMT a MPSV

■ MŠMT

- Na **kalendářní rok** pro nestátní neziskové organizace
- Cílová skupina – **jen žáci ZŠ**
- **Především** pro **samoživitele a sociálně slabé rodiny**, které **nepobírají dávky hmotné nouze**
- Pro kalendářní rok 2020 **alokováno 60 mil. Kč**

■ MPSV

- Na **školní rok** pro kraje
- Cílová skupina – **děti a žáci** MŠ, ZŠ, víceletých gymnázií a školních jídelen
- **Děti ve věku 3 až 15 let** ze sociálně slabých rodin, jejichž **zákonný zástupce pobírá dávky hmotné nouze**
- Pro školní rok 2019/2020 **alokováno 100 mil. Kč**

₂Dotační tituly financující obědy dětem MŠMT₃ pokračování

Plnění dotačního programu **realizovali** v roce **2019** tyto nestátní neziskové organizace (NNO):

- **WOMEN FOR WOMEN o.p.s.** pod názvem **Obědy pro děti** – celostátní působnost
- **DRAB FOUNDATION, nadační fond** pod názvem **Obědy dětem** – celostátní působnost
- **Společně – Jekhetane, o.p.s.** pod názvem **S obědem je škola veselejší** – regionální působnost (Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj)

²Dotační tituly financující obědy dětem **MŠMT**₃ pokračování

Školní rok/Parametry	2016/2017		2017/2018		2018/2019		2019/2020	
	Počet škol	Počet žáků	Počet škol	Počet žáků	Počet škol	Počet žáků	Počet škol	Počet žáků
Pk	96	439	109	670	80	683	78	686
ČR	776	5 214	876	6 912	935	8 119	975	8 815
Podíl Pk v %	8,4 %	7,0 %	11,1 %	8,0 %	8,5 %	8,4 %	8,0 %	7,8 %
Podpora v Pk v Kč	1 520 001 Kč		2 673 963 Kč		2 947 527 Kč		3 053 954 Kč	
Podpora v ČR v Kč	19 198 872 Kč		27 913 999 Kč		33 946 654 Kč		39 080 947 Kč	
Podíl Pk v %	7,9 %		9,5 %		8,6 %		7,8 %	

Tabulka č. 2: Srovnání Pardubického kraje s celorepublikovým čerpáním. (Zdroj: Vlastní zpracování podle W4W. 2020.)

²Dotační tituly financující obědy dětem **MPSV**₃

Podmínky pro poskytnutí podpory dětem a žákům:

- **Věk** 3 až 15 let
- Zákonný zástupce pobírá/pobíral v rozhodném období **dávky hmotné nouze**
- **Škola/školka**, kterou dítě či žák navštěvuje, **je zapojena do projektu**
- Dítě/žák musí poskytnutou stravu konzumovat přímo **v jídelně** školy/školky
- Každé porušení školní docházky dítěte/žáka musí být řádně **omluveno**

V 5. výzvě jsme dosáhli zapojení „pouze“ jednoho z pěti možných dětí splňujících podmínky OP PMP

²Dotační tituly financující obědy dětem **MPSV**₃ pokračování

5 školních let „Obědů do škol“

- **1. výzva** (2. pololetí)
 - Zapojeny **2** kraje – L a B, zapojeno **521** dětí, vyúčtované žádosti o platbu ve výši **885 780** Kč
- **2. výzva**
 - Zapojeny **4** kraje – L a B, nově J a A, zapojeno **2 084** dětí, vyúčtované žádosti o platbu ve výši **7 534 478** Kč
- **3. výzva**
 - Zapojeny **8** krajů – L, B, J, A, nově K, P, H a T a Z od 2. pololetí, zapojeno **5 497** dětí, vyúčtované žádosti o platbu ve výši **19 938 245** Kč
- **3. výzva**
 - Zapojeny **9** krajů – L, B, J, A, K, P, H, T, nově Z a S od 2. pololetí, zapojeno **5 058** dětí, vyúčtované žádosti o platbu ve výši **20 963 863** Kč

²Dotační tituly financující obědy dětem **MPSV**₃ pokračování

5 školních let „**Obědů do škol**“ pokračování

- **5. výzva**

- Zapojeno všech **14** krajů, zapojeno **8 874** dětí, předpoklad vyúčtovaných žádostí o platbu ve výši **30 000 000 Kč**

- **6. výzva**

- ?

3Analýza potřeb cílové skupiny₃

Pardubický kraj ve svých dokumentech **identifikoval tyto potřeby a nedostatky** vztahující se k sociálnímu vyloučení:

- **Zdravý životní styl**
 - Absence zdravého životního stylu a jeho přenášení na děti
 - Vyšší riziko vzniku závislosti na nikotinu, alkoholu, na výherních automatech nebo drogách
 - U dětí se objevuje nadužívání energetických nápojů a nikotinu již na prvním stupni a užívání marihuany již na druhém stupni základní školy
 - Chybějící lékařská osvěta (prevence předcházení nemocem)
- **Vzdělávání**
 - Nízká úroveň vzdělání u sociálně vyloučených osob, zejména pak u mladší generace (nízká připravenost dětí k povinné školní docházce, nízká míra romských dětí v předškolních zařízeních, problémy v domácí přípravě ...)

3Analýza potřeb cílové skupiny₃ pokračování

■ **Vzdělávání** pokračování

- Nízká aspirace na vzdělávání a zvyšování kvalifikace, snížená motivace ze strany rodičů ke vzdělání a jejich nedostačující kompetence při podpoře dětí, vysoké procento dětí po základní škole nepokračuje ve vzdělávání
- Nedostatečná docházka do školy, omlouvání absence rodiči bez podstatných důvodů
- Integrace romských dětí do společnosti, nevytvářet pouze romské třídy

3 Analýza potřeb cílové skupiny₃ pokračování

SWOT analýza		
Vnitřní faktory		
„S“ strengths – silné stránky		
Pozitivní vnitřní podmínky		
1	Pravidelný příjem kvalitní a vyvážené stravy dítětem	25 %
2	Zvýšení před/školní docházky u dítěte, motivace k další návštěvě	15 %
3	Zvýšení soustředěnosti a energie dítěte během školních a mimoškolních aktivit, zlepšení studijních výsledků	15 %
4	Odlehčení značně zatíženému rozpočtu rodiny v těžké životní situaci	15 %
5	Podpora rozvoje zdravého životního stylu u dítěte, pozitivní vliv na zdraví dítěte, zlepšení zdravotního stavu	10 %
6	Psychologický dopad bezplatné pomoci a snaha pomoc oplatit či ji poskytnout jiným	5 %
7	Větší vnímavost dítěte i rodiny ke svému okolí – šíření informací o projektu samotnými klienty	5 %
8	Zlepšení nálady dítěte a pocitu sebevědomí	10 %
Sumář „S“		100 %

Tabulka č. 3: **SWOT analýza potřeb cílové skupiny.** Silné stránky (Zdroj: Vlastní zpracování. 2020.)

3Analýza potřeb cílové skupiny₃ pokračování

SWOT analýza		
Vnitřní faktory		
„W“ weaknesses – slabé stránky		
Negativní vnitřní podmínky		
1	Zneužití rodiči jako samozřejmě nárokový benefit a očekávání dalších bonusů	15 %
2	Nedostatečná komunikace na operativní úrovni, tj. škola – rodič/zákonný zástupce	25 %
3	Nedostatečná komunikace ÚP s klienty pobírající dávky	25 %
4	Další úkony přeneseny na školy a školská zařízení a neochota se zapojit	10 %
5	Nedostatečná komunikace kraje jako příjemce dotace a škol z hlediska vysvětlení pravidel přínosu projektu	25 %
Sumář „W“		100 %

Tabulka č. 4: **SWOT analýza potřeb cílové skupiny.** Slabé stránky (Zdroj: Vlastní zpracování. 2020.)

3 Analýza potřeb cílové skupiny₃ pokračování

SWOT analýza		
Vnější faktory		
„O“ opportunities – příležitosti		
<i>Současné nebo budoucí podmínky v prostředí, které jsou příznivé současným nebo budoucím výstupům OP PMP</i>		
1	Zlepšení stravovacích návyků dítěte, které si následně tyto zvyklosti přenáší domů do své rodiny	25 %
2	Otevírá se možnost rozvinout dosud skrytý potenciál dítěte	15 %
3	Pomáhá zlepšit socializaci podpořených dětí	30 %
4	Rodině umožňuje financovat jiné potřebné záležitosti v rodině	20 %
5	Financování projektu v rámci OP PMP s dlouhodobým zajištěním finančních prostředků	20 %
Sumář „O“		100 %

Tabulka č. 5: **SWOT analýza potřeb cílové skupiny.** Příležitosti (Zdroj: Vlastní zpracování. 2020.)

3 Analýza potřeb cílové skupiny₃ pokračování

SWOT analýza		
Vnější faktory		
„T“ threats – hrozby		
<i>Současné nebo budoucí podmínky v prostředí, které ohrožují úspěch současných nebo budoucích výstupů OP PMP</i>		
1	Nedostatek finančních prostředků pro tento a obdobné dotační tituly na pokrytí potřeb cílové skupiny	20 %
2	Administrativa projektu na úrovni kraje a neochota krajů se v projektu „osobně“ angažovat a školy přesvědčovat ke spolupráci	15 %
3	Upřednostnění politické moci nad službou lidem a nedostatečná komunikace na strategické úrovni (ministerstvo, kraj)	20 %
4	Projektem jsou oddalovány systémové změny celé problematiky	10 %
5	Nemožnost nastavit měkká kritéria posuzování způsobilosti a individuální přístup	20 %
6	Neposkytnutí národní dotace na mzdové náklady kraje a neochota krajů se zapojit do OP PMP	15 %
Sumář „T“		100 %

Tabulka č. 6: **SWOT analýza potřeb cílové skupiny.** Hrozby (Zdroj: Vlastní zpracování. 2020.)

3Analýza potřeb cílové skupiny₃ pokračování

Křížová matice SWOT														
Vyhodnocení vzájemných vztahů identifikovaných prvků analýzy														
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	W1	W2	W3	W4	W5	SUM
O1	+	+			+					-	-	-	-	3+4-
O2		+	+							-	-	-	-	2+4-
O3			+			+	+	+		-	-	-	-	4+4-
O4				+					-	-	-	-	-	1+4-
O5	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-		+		9+2-
T1									-					0+2-
T2	-	-		-	-	-	-	-		-			-	0+9-
T3									-	-				0+2-
T4									-					0+1-
T5												-		0+1-
T6	-	-	-	-	-	-	-	-						0+8-
SUM	2+2-	3+2-	3+1-	2+2-	2+2-	2+2-	2+2-	2+2-	0+5-	0+7-	0+4-	1+5-	0+5-	

Tabulka č. 7: **SWOT analýza potřeb cílové skupiny.** Křížová matice (Zdroj: Vlastní zpracování. 2020.)

3Analýza potřeb cílové skupiny₃ pokračování

■ **Nejvýznamnější silné stránky projektu**

- Zvýšení před/školní docházky u dítěte/žáka (S2)
- Zvýšení soustředěnosti a energie dítěte/žáka během školních aktivit, zlepšení studijních výsledků (S3)

■ **Nejvýznamnější slabé stránky projektu**

- Nedostatečná komunikace na operativní úrovni projektu, tj. škola – rodič (W2)
- Zneužití rodiči jako samozřejmě nárokováný benefit a očekávání dalších bonusů (W1)
- Další úkony přeneseny na školu a školská zařízení a neochota se zapojit (W4)

3Analýza potřeb cílové skupiny₃ pokračování

■ **Nejvýznamnější příležitosti projektu**

- Financování projektů v rámci OP PMP s dlouhodobým zajištěním finančních prostředků (O5)
- Pomáhá zlepšit socializaci podpořených dětí (O3)

■ **Nejvýznamnější hrozby projektu**

- Administrativa projektu na úrovni kraje a neochota krajů se v projektu „osobně“ angažovat a školy přesvědčit o spolupráci (T2)
- Neposkytnutí národní dotace na mzdové náklady pro kraje a neochota krajů se zapojit do OP PMP (T6)

Kontaktní údaje

Ing. Bc. Vladimír Štefančík

Krajský úřad Pardubického kraje

odbor školství

oddělení organizační a vzdělávání

Komenského náměstí 125

532 11 Pardubice

mobil +420 602 673 431

telefon +420 466 026 214

e-mail vladimir.stefancik@pardubickykraj.cz

Prostor pro Vaše dotazy



PARDUBICKÝ KRAJ

Děkuji Vám za pozornost



PARDUBICKÝ KRAJ